

Danmarks Rekreative Cykelnet

På vej mod et landsdækkende
net af lokale cykeloplevelser

Indhold

Forord	3
1. Opsummering	4
2. Rekreativ cykling giver vækst og udvikling	6
3. Danmarks nye rekreative cykelnet	8
4. Sådan udruller vi cykelnettet til hele Danmark	12
Statens rolle	14
Kommunernes rolle	16
Lokale aktører og turismeaktører kan også bidrage	18
Find mere viden	19

Forord

Unikt momentum for rekreative oplevelser i cykellandet Danmark

Danmark er verdenskendt som cykelland, men danskernes cykling har desværre været faldende de sidste ti år. Samtidig ser vi en voksende efterspørgsel på rekreative oplevelser på cykel, og rundt omkring i de danske kommuner ligger stribevis af cykelvenlige strækninger, der venter på at blive aktiveret. Derfor har vi nu udviklet et nyt rekreativt cykelnet, som giver besøgende såvel som borgere adgang til et væld af oplevelser rundt om i Cykeldanmark.

Nyt rekreativt cykelnet giver adgang til de gode oplevelser

Nettet består af ca. 30.000 km eksisterende, cykelvenlige strækninger, der nu bliver forbundet og aktiveret gennem et netværk af knudepunkter fremfor fast definerede ruter. Det giver borgere på tur og cykelturister bedre mulighed for at planlægge deres cykelture efter forgodtbefindende, ambitionsniveau og interesser.

Cykelnettet forbinder land og by på tværs af hele Danmark og giver derved værdi for borgere i landdistrikterne, som får bedre cykeladgang til lokale fritids- og kulturtilbud og naturoplevelser i nærområdet. Dermed bliver det mere attraktivt at bosætte sig og vælge cyklen til i hverdagen som sund og bæredygtig transportform. Flere rekreative cyklister på cykelnettet vil desuden betyde flere gæster og kunder hos lokale erhvervsdrivende og turismeaktører.

Solidt forarbejde baner vejen for etablering

Vi har de seneste fire år stået i spidsen for to ambitiøse udviklingsprojekter med samme målsætning om at bringe et nyt rekreativt cykelnet til Danmark. Her har vi samarbejdet med 32 kommuner og nationale aktører indenfor cykling, turisme og friluftsliv om at udvikle og afprøve det rekreative cykelnet. Dermed er vejen banet for et markant løft af den rekreative cykling i Danmark.

Brug for medvind på tværs af aktører

Vi skal have endnu flere til at cykle i Danmark – også rekreativt – hvilket er understreget i deklARATIONEN om 20 % øget cykling, der er underskrevet af Transportministeriet, de fem Tour-de-France værtskommuner, alle regioner samt 20 øvrige offentlige og private aktører fra hele Danmark. Her kan det rekreative cykelnet bidrage til, at flere kommer ud på cyklen i ferien, i fritiden og i hverdagen.

En af de væsentligste forudsætninger for at indfri de høje ambitioner på cyklismens vegne er et tæt økonomisk og organisatorisk partnerskab mellem staten og kommunerne. Det vil være afgørende for en konsistent og succesfuld udbredelse på tværs af landets kommuner.

Vi ser derfor frem til, at staten såvel som kommuner, turisme- og lokale aktører hopper i sadlen og bidrager til at udbrede cykelnettet til hele Danmark, så vi kan få den rekreative cykling helt i top.

På vegne af Dansk Kyst- og Naturturisme, Direktør Jens Hausted
og Dansk Cykelturisme, Direktør Jesper Pørksen

1. Opsummering

Hvorfor et nyt rekreativt cykelnet?

Der er et stort uudnyttet potentiale for at få danskerne til at cykle mere ved at styrke de rekreative cykelmuligheder. Bedre cykeladgang til oplevelser særligt i landdistrikterne kan gøre sund og bæredygtig transport mere udbredt, og samtidig styrke bosætning og turisme til gavn for lokale borgere og erhvervsliv.

Med direkte inspiration fra de succesfulde rekreative cykelknudepunktsnet i Belgien og Nederlandene har Danmark nu fået et nyt rekreativt cykelnet. Det er klar til at blive udbredt til hele landet efter et omfattende udviklingsarbejde ved Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Cykelturisme i samarbejde med 32 kommuner og seks landsdækkende aktører indenfor friluftsliv og turisme.

Hvad er cykelnettet for en størrelse?

Danmarks nye rekreative cykelnet vil, når det er fuldt udrullet, aktivere ca. 30.000 km eksisterende cykelvenlige strækninger, som forbindes gennem en række skilte knudepunkter.

Dermed bliver det muligt selv at sammensætte en unik rekreativ cykeltur, fx til lokale seværdigheder og naturoplevelser, alt efter interesse og ambitionsniveau. Nettet giver større frihed og fleksibilitet end traditionelle cykelruter, der har et fast defineret forløb.

Hvordan kommer vi i mål med en landsdækkende udrulning og forankring?

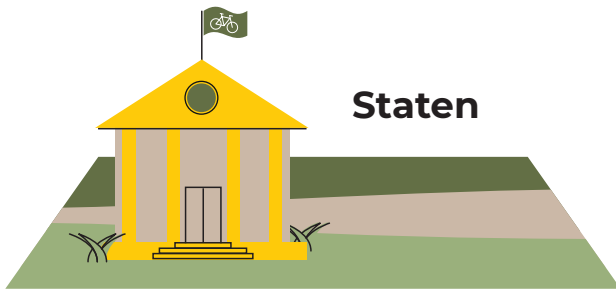
For at udrulle det rekreative cykelnet til hele Danmark vil det kræve, at både staten, kommuner, turismeaktører og lokale aktører bidrager. Nettet udpeges og skiltes i kommunerne, mens en sammenhængende udbredelse på tværs af kommunegrænser understøttes af staten og øvrige offentlige aktører.

Lokalt kan kommercielle turismeaktører, foreninger mv. udvikle lokale oplevelser og tilbud til de rekreative cyklister. Markedsføring af nettet er også vigtigt for at udbrede kendskabet blandt borgere og besøgende. Her kan både stat, destinationsselskaber, kommuner, lokale aktører og turismeaktører også bidrage.

Foto: Goodwill Film

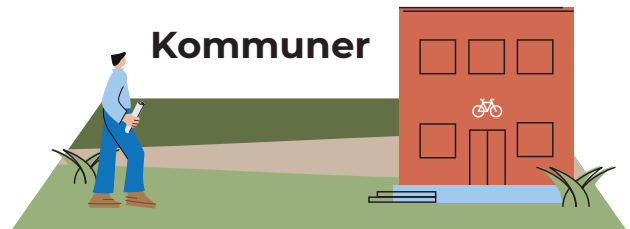
Overblik over forskellige aktørers rolle for udrulningen af det nye rekreative cykelnet

Staten

Ministerier, styrelser og statslige operatører kan:

- Sikre en stærk organisering på tværs af relevante aktører
- Styrke synergierne mellem de forskellige typer rekreativ infrastruktur
- Understøtte udrulning og løbende drift af cykelnettet som vejmyndighed for statens vejnet og gennem statslige puljer
- Understøtte markedsføring af cykelnettet som samlet tilbud i ind- og udland

Kommuner

Kommunale udvalg og forvaltninger kan:

- Kvalificere og planlægge kommunens rekreative cykelnet
- Sikre afmærkning og drift af de cykelvenlige strækninger som vejmyndighed for det kommunale vejnet
- Samarbejde med nabokommuner og destinationselskab om bedre vilkår for rekreativ cykling, herunder bedre cykelinfrastruktur på tværs

Øvrige aktører

Interesseorganisationer, lokale foreninger og lokalsamfund kan:

- Promovere og bruge cykelnettet i kobling til egne platforme og lokale events
- Bidrage til den lokale benyttelse og vedligeholdelse af nettet
- Kvalitetssikre kommunernes lokale cykelnet

Destinationer, turismevirksomheder, seværdigheder mv. kan:

- Markedsføre cykelnettet i kobling til lokale oplevelser og tilbud
- Udvikle kvalitetsoplevelser og services målrettet forskellige typer af rekreative cyklistere

2. Rekreativ cykling giver vækst og udvikling

Et oplagt middel til at få flere danskere op på cyklen og samtidig stimulere lokal vækst og beskæftigelse, er at aktivere de mange cykelvenlige strækninger på tværs af landet. Ved at gøre den eksisterende cykelinfrastruktur mere tilgængelig og attraktiv kan der skabes mere liv og omsætning for begrænsede omkostninger, da udbredelsen af nettet ikke afhænger af, at der anlægges ny cykelinfrastruktur.

Danmarks nye landsdækkende rekreative cykelnet er målrettet både lokale borgere, som ønsker at udforske deres nærområde på to hjul, og besøgende udefra, der tiltrækkes af de særlige oplevelser i det danske landskab, som en cykeltur kan give. For borgernes vedkommende kan cykelnettet gøre lokale fritidstilbud og naturoplevelser mere tilgængelige på cykel og få flere til at vælge cyklen til.

Borgere og besøgende på cykel er godt for flere bundlinjer

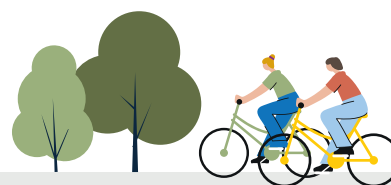
Øget cykling har en stor sundhedseffekt, kan forbedre mental trivsel og danne rammen for lokale fællesskaber. Endvidere kan rekreativ cykling være startskuddet for større ændringer af borgernes daglige transportvaner og understøtte mere bæredygtig og klimavenlig transport. Nettets cykelvenlige forbindelser bringer desuden de lokale tilbud i fokus og gør det mere attraktivt at bosætte sig i landområderne.

Landdistrikternes naturoplevelser og unikke kulturmiljøer er også oplagte udflugtsmål, som kan tiltrække gæster fra både ind- og udland. De rekreative turcyklister er særligt givtige kunder for lokalområdernes erhvervsdrivende, da de ofte opsøger lokale produkter og oplevelser, som nemt kan nås på cykel.

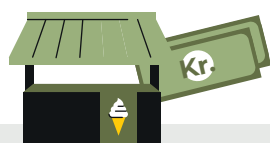
Rekreativ cykling kan booste hverdagens cykling

Hver femte dansker har cyklet på ferien indenfor de sidste to år. Her oplever 40 %, at cykelferien har fået dem til at cykle mere i hverdagen.

Fritidscykling er eftertragtet blandt danskerne

37% af alle danskere dyrker cykling som fritidsaktivitet mindst én gang om ugen og hele 3 ud af 4 danskere oplever generelt, at friluftsliv øger deres livskvalitet.

Cyklister og cykelturister er gode for den lokale omsætning

2,6 mio. turister i Danmark i 2022 havde cykling blandt de primære formål for rejsen, heraf 1,5 mio. fra udlandet.

De cyklende turister forbruger i gennemsnit 1.000 kr. per døgn under deres ophold, bl.a. på lokale madoplevelser, overnatning, shopping og seværdigheder.

Samfundsmæssige gevinster ved cykling

6,66 mia. kr. er den samfundsøkonomiske gevinst for danskernes fritidscykling, primært som følge af bedre sundhed gennem øget fysisk aktivitet. Hvis den rekreative cykling blev øget med 20 %, ville det svare til et yderligere samfundsøkonomisk overskud på 1,3 mia. kr.

Rekreativt cykelnet aktiverer eksisterende **cykelvenlige strækninger** uden behov for større investeringer i nye anlæg

En bredere gruppe af rekreative cyklister får mulighed for at tage på **halv- og heldagscykelture**, hvor alle kan være med

Danskerne inspireres til at **cykle mere** generelt, både i **fritiden** og til **hverdag**

Flere **besøgende** giver **udvikling og vækst lokalt** på tværs af Danmark

Bevægelse i det fri giver **sundhed og velvære**

Bæredygtige oplevelser og **transportvaner** mindsker CO₂, luftforurening og støj

Øget beskæftigelse hos lokalt erhvervsliv, især i landdistrikter

Bosætning i landdistrikter bliver mere attraktivt

3. Danmarks nye rekreative cykelnet

Genvej til oplevelser på tværs af Cykeldanmark

Danmarks nye rekreative cykelnet udgør et netværk af cykelvenlige strækninger, som giver adgang til oplevelser i alle dele af Danmark. Cykelnettet går uden om store hovedveje og larmende trafik og passerer i stedet smuk natur, lokale seværdigheder og faciliteter. Når netværket er fuldt udrullet, vil det omfatte ca. 30.000 km på tværs af landet.

Ny, fleksibel og dynamisk tilgang til ruteplanlægning

Nummererede knudepunkter viser vej i netværket. Knudepunkterne udgør et fleksibelt vejvisningssystem, der gør det let for rekreative cyklister at sammensætte deres helt egen tur efter smag og behag. Ligesom turen let kan ændres undervejs, hvis man får lyst til at forlænge den gode oplevelse, eller komme hurtigere hen til stranden, aftensmaden eller overnatningsstedet.

Hvad gør det nye rekreative cykelnet til noget helt særligt?

Fleksibelt og varieret system, hvor den enkelte tur kan skræddersyes af cyklisten selv, afhængigt af tid, interesse og cykelevner, fremfor fast definerede ruter

Fokus på den gode oplevelse og nærhed til naturen, lokale attraktioner og services, fremfor at komme hurtigst fra A til B

Målettet kortere halv- og heldagsture for en bred gruppe af rekreative cyklister, som både kan være lokale borgere såvel som besøgende og turister med appetit på oplevelser i frisk luft

Oplagte muligheder for rundture, hvor man starter og slutter samme sted, fx ved boligen eller hotellet, og kan cykle frem og tilbage via forskellige ruter på ud- og hjemturen

Foto: Marco Berends

Et solidt forarbejde baner vejen for etablering af nettet

Nettet er udviklet gennem en omfattende udviklingsproces med inddragelse af 32 kommuner og en række statslige og private aktører. Der er gennemført brugerundersøgelser, dataanalyser og indhentet erfaringer fra udlandet til kvalificering af det danske koncept. Det forbinder og aktiverer ca. 30.000 km cykelvenlige strækninger og på sigt ca. 8.000 knudepunktstavler på tværs af landet.

De to udviklingsprojekter "Bedre vilkår for cykelturismen i Danmark" v. Dansk Kyst- og Naturturisme og "Fremtidens rekreative netværk" v. Dansk Cykelturisme har bl.a. resulteret i:

- Fastlæggelse af nettet i 32 danske kommuner
- Fastlæggelse af cykelnet i resten af landets kommuner udenfor Storkøbenhavn, som forslag til kommunale cykelnet, der kan anvendes ifm. lokale planprocesser
- Udvikling, afprøvning og godkendelse af ny vejvisning
- Udarbejdelse af kriterier, værktøjer og inspirationsmateriale til brug for den videre udrolning (se links s. 19)

En international succes til efterfølgelse i Danmark

Udviklingen af Danmarks rekreative cykelnet er direkte inspireret af Belgien og Nederlandenes såkaldte "cykelknudepunktsnetværk". Konceptet blev indført i Belgien i 1995 og forbindes i dag primært med Nederlandene, som har det mest udbredte system med ca. 9.000 knudepunkter, der forbinder ca. 34.000 km cykelvenlige ruter.

Erfaringerne fra Belgien og Nederlandene er stærkt positive, og succesen er især opnået gennem en fokuseret organisering og et systematiseret samarbejde mellem kommuner, provinser, statslige aktører samt private foreninger og organisationer.

Systemet har de senere år også bredt sig til flere områder i Tyskland og Frankrig, og udgør dermed et gennemprøvet og genkendeligt koncept på tværs af flere europæiske lande.

Cykelnettet består af følgende elementer:

De cykelvenlige strækninger

i nettet sikres gennem udpegning af sikre og attraktive ruteforløb, men også gennem prioriteret drift og vedligehold af skilte, belægning, beplantning mv.

Fysisk skiltning

af nettet, som er afgørende for, at netværket bliver attraktivt og intuitivt at bruge. Tavlerne placeres i de udpegede knudepunkter, og viser vej på netværket.

Et digitalt kort

som kan inspirere borgere og besøgende til ture i lokalområdet og udgør et planlægningsværktøj for kommunerne via Geo-FA. I takt med, at nettet udpeges og skiltes, vil det digitale kort blive tilgængeligt via bl.a. Udinauren.dk, Visitdenmark.dk og Ruter.dk.

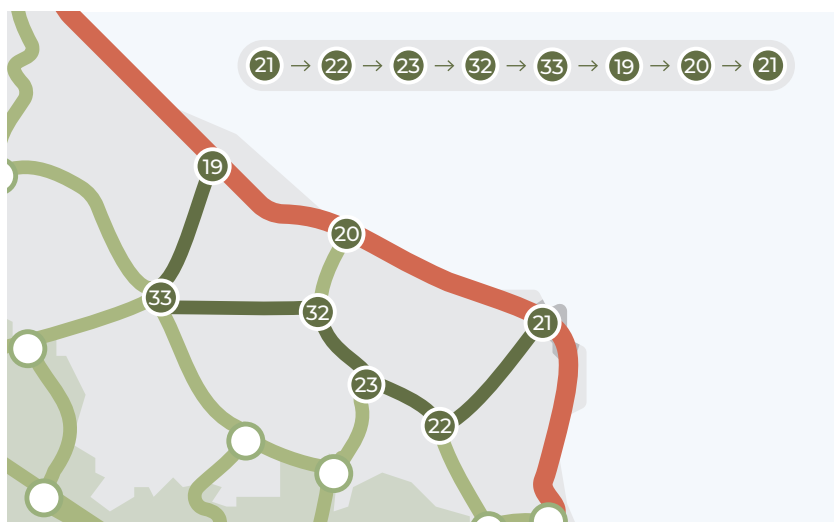
Eksempler på cykelnettets opbygning – fleksibelt og varieret:

National og regionale cykelruter på Bornholm

Rekreativt cykelnet på Bornholm

Eksempel på turforslag med start og slut i Svaneke, hvor de skilte knudepunkter langs netværket gør det let at skræddersy turen alt efter interesser, tid og dagsform.

Turen kan let forlænges eller afkortes, hvis vejr, appetit eller humør ændrer sig undervejs.

Kortillustrationer udarbejdet pba. originale illustrationer af Marco Berends

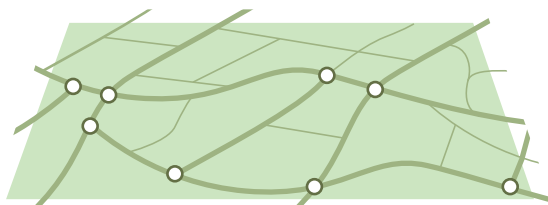
Synergi til Nationale Cykelruter samt regionale og lokale ruter og stier

Cykelnettets fleksible struktur gør det helt oplagt at samtænke det med øvrige eksisterende ruter og stier. Det bør især gælde de Nationale Cykelruter, men også fx regionale cykelruter, vandreruter og lokale stinetværk, samt Danmarks Naturstier.

Selve udpegningen af nettet er ofte en øjenåbner for kommuner og destinationsselskaber ift. hvordan områdets rekreative oplevelser og forbindelser kan samtænkes. I takt med udbredelsen af det rekreative cykelnet kan det overvejes at lade nettet erstatte udvalgte regionale og lokale ruter, som med tiden er blevet uaktuelle eller underprioriterede.

Rekreativt cykelnet

Net af cykelvenlige strækninger, som forbindes af knudepunkter og giver mulighed for selv at sammensætte både kortere og længere rekreative cykelture.

Lokale cykelruter

Kortere cykelruter målrettet rekreative udflugter og lokal cykeltrafik, som evt. også indgår i det nationale og de regionale rutenet

Regionale cykelruter

Cykelruter, som løber gennem flere kommuner, fx supercykelstier til pendlere eller regionale rekreative cykelruter. De ca. 150 regionale ruter findes i næsten alle landets kommuner

Nationale cykelruter

11 lange, rekreative cykelruter, typisk på over 200 km, som forbinder Danmark på tværs af alle landsdele og har en særlig national symbolværdi. Ruterne er målrettet cykelturister, der foretager længere cykelture over flere dage

EuroVelo-ruter

Europæisk netværk af internationale langdistance-cykelruter, hvoraf der er fire i Danmark, som alle overlapper med de Nationale Cykelruter

4. Sådan udruller vi cykelnettet til hele Danmark

Kysten er klar til at gøre en forskel

Et omfattende udviklingsarbejde har banet vejen for den forestående udrulning af det rekreative cykelnet. Fastlæggelsen af et digitalt cykelnet i kommunerne skal følges af fysisk afmærkning af nettet, ligesom en målrettet markedsføring og stærk organisering er afgørende for at sikre et attraktivt, landsdækkende tilbud.

For at lykkes vil det kræve indsats fra en række aktører, både statslige, kommunale, lokale og kommercielle.

Investeringer er nødvendige, men gode for bundlinjen

Da nettet aktiverer den eksisterende cykelvenlige infrastruktur, vil det være muligt at etablere nettet i de danske kommuner til en langt lavere anlægspris, end hvad det ville koste at anlægge ny cykelinfrastruktur.

Det skønnes, at den samlede etablering af nettet på tværs af hele Danmark vil kunne gennemføres for 200 mio. kr., vel at mærke for i alt ca. 30.000 km cykelnet.

For den enkelte kommune vil omkostningerne variere alt efter vejnettets omfang. Prisen vil spænde fra ca. 0,2-1 mio. kr. i de mindre kommuner til ca. 1-3 mio. kr. i mellemstore og ca. 2-6 mio. kr. i de største kommuner, svarende til ca. 5-6.000 kr. per km stinet.

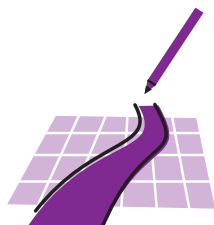
Prisen for etablering af nettet skal ses i sammenhæng med de samfundsøkonomiske gevinster ved danskernes fritidscyklning, som allerede i dag svarer til 6,66 mia. kr. årligt. Hvis det rekreative cykelnet kan bidrage til at øge fritidscyklning med 20 %, i tråd med den danske Deklaration om øget samarbejde for at fremme cykling, vil den årlige samfundsøkonomiske gevinst svare til yderligere 1,3 mia. kr.

Oversigt over aktører i udrulningen af Danmarks rekreative cykelnet

Samarbejde og organisering

Statslige aktører, kommuner, regionale fora, turismeaktører, interesseorganisationer

Strategi og planlægning

Kommuner, statslige myndigheder, regioner, destinationsselskaber, turismeorganisationer

Finansiering

Kommunale bevillinger, statslige puljer, private fondsmidler

Skiltning

Kommuner, Vejdirektoratet, Naturstyrelsen, private lodsejere

Promovering og formidling

Destinationsselskaber, turismeaktører, VisitDenmark, kommuner, lokale foreninger, interesseorganisationer, private operatører

Overblik over de vigtigste indsatser for at udrulle og forankre det rekreative cykelnet i Danmark

Samarbejde og organisering

- Stærk organisering på tværs af statslige, kommunale og private aktører indenfor friluftsliv og transport, som vil være afgørende for at få fuld effekt af det rekreative cykelnet på tværs af kommunegrænser

Strategi og planlægning

- Udpegning, kvalificering og kvalitetssikring af nettet i alle landets kommuner
- Samtænkning med strategier for cykling, sundhed, klima, turisme og grøn mobilitet
- Forbedring og fortsat opdatering af tilgængelige data om selve cykelnettet og om de omkringliggende rekreative tilbud

Finansiering

- Finansiering via fx kommunale bevillinger, statslige puljer, private fonde, EU-midler mv.
- Efterfølgende drift af strækninger v. kommunale og statslige grundejere

Skiltning

- Opdatering af bekendtgørelse for vejafmærkning pba. ny godkendt tavletype
- Afmærkning af kommunale og statsejede strækninger

Promovering og formidling

- Markedsføring af netværket i takt med, at det skiltes og udbredes, både lokalt og som samlet tilbud
- Online kort, turforslag og information på tværs af platforme, bl.a. via destinationsselskaber, turismeaktører og kommuner

Statens rolle

En fokuseret national indsats er nødvendig for at sikre en landsdækkende og ensartet udrulning af det rekreative cykelnet. Særligt vil der være behov for, at man på statsligt niveau understøtter en stærk organisering og koordinering mellem de mange forskellige aktører, der har betydning for nettets udrulning og videre drift.

Adgang til statslig medfinansiering til skiltning og promovering af nettet vil være afgørende for en konsistent og succesfuld udrulning. Desuden har staten ansvar for at administrere de formelle rammer for vejvisning og bidrager til at samle datagrundlaget for cykelnettet via GeoDanmark.

Staten står endvidere for afmærkning og drift af statsejede strækninger. Endelig har staten en vigtig rolle for at understøtte udviklingen af oplevelsesprodukter og services, samt en samlet promovering af cykelnettet, både overfor danskerne og til internationale turister.

Statslige aktører, der kan bidrage til udrulningen:

- Transportministeriet
 - Vejdirektoratet
- Miljøministeriet
 - Naturstyrelsen
- Erhvervsministeriet
 - Erhvervsfremmebestyrelsen
- By-, Land- og Kirkeministeriet
 - Dansk Kyst- og Naturturisme
 - VisitDenmark
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
 - GeoDanmark (Klimadatastyrelsen i samarbejde med KL)

Aktiviteter til udrulning af cykelnettet		Statslige aktører
Samarbejde og organisering		
	Stærk national organisering inkl. tværfagligt og tværsektorielt partnerskab med kommuner, turisme- og friluftorganisationer vedr. rekreativ infrastruktur inkl. udrulning af det rekreative cykelnet	Ministerier for Transport-, Miljø-, Erhverv, By-, Land- og Kirker, samt styrelser under disse
Strategi og planlægning		
	Opdateret national turismestrategi 2024	Regeringen og det nationale turismeforum
	Ny national cykelstrategi 2025	Transportministeriet
	Koordinering af geodata for cykelnettet i Geo-FA	GeoDanmark
Finansiering		
	Udmøntning af nationale cykelpuljer til medfinansiering af skiltning og udbredelse	Transportudvalget og Vejdirektoratet
	Finansiering til afmærkning og drift af det rekreative cykelnet langs statsveje og på statens arealer	Vejdirektoratet og Naturstyrelsen
	Udmøntning af midler til turismefremme i områder omkring nettet	Erhvervsfremmebestyrelsen
Skiltning		
	Opdatering af bekendtgørelse af vejafmærkning	Vejdirektoratet
	Skiltning af det rekreative cykelnet langs statsveje og på statens arealer	Vejdirektoratet og Naturstyrelsen
Promovering og formidling		
	Promovering af nettet på nationalt niveau og hos internationale besøgende	VisitDenmark, Vejdirektoratet, Dansk Kyst- og Naturturisme, Naturstyrelsen m.fl.

Det anbefales, at staten:

- **Sikrer en stærk national organisering**, som kan bidrage til en samlet og konsistent udvikling af rekreativ infrastruktur på tværs af geografi, transportformer og aktiviteter
- **Bidrager med statslig medfinansiering** til skiltning af nettet i kommunerne, samt finansierer skiltning og vedligehold langs statsveje og på statens arealer
- **Understøtter en samlet markedsføring af cykelnettet** som nyt rekreativt tilbud til lokale borgere såvel som turister fra ind- og udland

Foto: Goodwill Film

Kommunernes rolle

Det rekreative cykelnet er i høj grad kommunernes domæne, da størsteparten af nettet forløber langs kommunale veje. Kommunerne har dermed selv muligheden for at udpege og udrulle netværket som del af kommunale indsatser for øget adgang til natur og fritid, turisme, landdistriktsudvikling, grøn omstilling og mobilitet, sundhed mv.

Når kommunen har fastlagt og kvalitetssikret placeringen af det rekreative cykelnet, skal det afmærkes og promoveres. Dette kan gøres samlet på én gang, i etaper og/eller i samarbejde med nabokommuner i et større område. Der kan også søges medfinansiering, fx fra statslige puljer og private fonde.

Kommunale udvalg og forvaltninger, der kan bidrage til udrulningen:

- Teknik og Trafik
 - Natur, Miljø og Klima
 - Erhverv og Vækst
 - Økonomi
 - Sundhed og Omsorg
 - Kultur og Fritid
- Dertil findes en række tværkommunale og regionale netværk og fora, som kan understøtte den sammenhængende cykelplanlægning på tværs af kommunerne, fx Cykelalliance Syd, Cykelforum Fyn, Supercykelstisamarbejder mv.
- Kommunernes Landsforening (KL) bidrager også til videndeling og koordinering mellem kommunerne og har bl.a. kommunale netværk for grøn mobilitet og bæredygtig turisme
 - Kommunerne kan søge eksternt hjælp til udpegning og kvalitetssikring af cykelnettet, udarbejdelse af skilteplaner mv.

Aktiviteter til udrulning af cykelnettet		Kommunale udvalg og forvaltninger
Samarbejde og organisering		
	Intern koordinering på tværs af kommunale indsatser	Kommunens forvaltninger
	Samarbejde og koordinering mellem nabokommuner	Evt. via regioner og tværkommunale samarbejdsfora
Strategi og planlægning		
	Udpegning af det rekreative cykelnet i kommunerne, fx pba. det foreløbigt kortlagte planlægningsnetværk, samt egne data og lokalkendskab	Kommunens forvaltninger, evt. bistået af private rådgivere og i samarbejde med destinationsselskab
	Samtænkning med kommunale strategier indenfor natur og fritid, turisme, landdistriktsudvikling, klima og grøn mobilitet, sundhed mv.	Kommunens politiske udvalg og forvaltninger
	Samtænkning med kommuneplan, lokalplaner og trafikale planlægning	Kommunens forvaltninger og politiske udvalg (Økonomi, Teknik og Miljø)
Finansiering		
	Kommunale bevillinger til skiltning og evt. skilteplaner, samt evt. eksternt medfinansiering	Kommunens politiske udvalg
Skiltning		
	Afmærkning af det rekreative cykelnet langs kommunens og private lodsejeres veje	Kommunens Teknik- og Miljøforvaltning ifm. skilteplaner, anlæg og drift, evt. bistået af private rådgivere.
Promovering og formidling		
	Promovering af nettet overfor lokale borgere og besøgende fra ind- og udland	Kommunens forvaltninger og i samarbejde med destinationsselskab og lokale turismeaktører, foreninger mv.

Det anbefales, at kommunerne:

- **Udpeger deres rekreative cykelnet** på baggrund af det foreløbigt kortlagte planlægningsnetværk – det kan gøres internt af forvaltningen
- **Finder finansiering til afmærkning af cykelnettet**, evt. via statslig eller privat medfinansiering, samt sikrer efterfølgende drift af strækninger og skilte
- **Samarbejder med nabo-kommuner og destinationsselskab** om fælles planlægning og udbredelse af nettet på tværs af kommunegrænser

Kommunerne er allerede i fuld gang

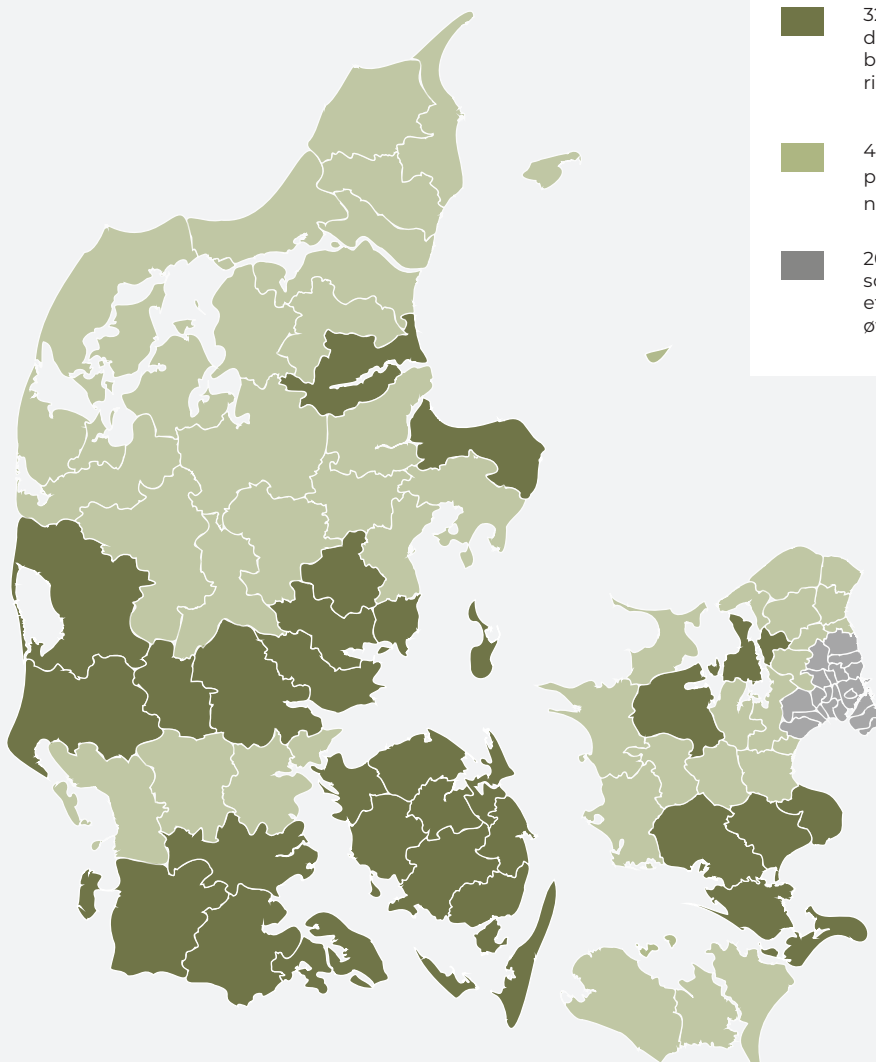
32 af alle landets kommuner har allerede udpeget rekreative cykelnet som del af de to udviklingsprojekter "Bedre vilkår for cykelturismen i Danmark" v. Dansk Kyst- og Naturturisme og "Fremtidens rekreative netværk" v. Dansk Cykelturisme.

Der er bl.a. kortlagt et foreløbigt planlægningsnetværk, som gør det nemt for øvrige kommuner at gå videre med at fastlægge og kvalitetssikre de cykelvenlige strækninger indenfor kommunegrænsen.

Ligesom der er udviklet og godkendt en ny type vejvisning, som anvendes til at afmærke cykelnettet fysisk. En række øvrige værktøjer, bl.a. en metodehåndbog for kommuner og kriterier for udpegning, kan ligeledes hjælpe kommunerne godt på vej med udrulningen (se links s. 19).

Kort over kommunernes udpegning af det rekreative cykelnet, 2024

- 32 kommuner, som har fastlagt deres rekreative cykelnet i samarbejde med Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Cykelturisme
- 46 kommuner, som har fået udpeget et foreløbigt planlægningsnetværk
- 20 kommuner i Storkøbenhavn, som med fordel kan kortlægge et rekreativt cykelnet i kobling til øvrige eksisterende ruter

Lokale aktører og turisme-aktører kan også bidrage

I takt med at cykelnettet udrulles kan lokale og kommercielle aktører indenfor cykling, friluftsliv, kultur og turisme med stor fordel bidrage til at udbrede og understøtte cykelnettet.

Det er i høj grad de attraktive oplevelser langs nettet, der får cyklisterne op i sadlen. Cykelnettet udpeges netop med fokus på at skabe god adgang til naturområder, kulturmiljøer og lokale attraktioner og services.

Aktørernes fysiske tilstedeværelse ude på nettet og deres direkte kontakt til potentielle og eksisterende brugere gør dem til oplagte ambassadører for nettet og dets omkringliggende tilbud. Tilsvarende kan det rekreative cykelnet aktivere et større kunde- og deltagerpotentiale for detailhandlen, overnatningssteder og lokale foreninger.

Lokale aktører, der kan bidrage til udbredelsen af det rekreative cykelnet:

- Lokale foreninger, fx Cyklistforbundets lokalafdelinger, LAG-grupper mv.
- Private lodsejere, som tillader opsætning af afmærkning på deres veje
- Landsdækkende interesseorganisationer, som understøtter lokale aktiviteter og udbredelse inkl. Dansk Cykelturisme, Friluftsrådet, DGI, DIF, Cyklistforbundet, Dansk Vandrelaug m.fl.

Turismeaktører, der kan bidrage til udbredelsen af det rekreative cykelnet:

- Destinationselskaber
- Handelsstandsforeninger og lokale turismevirksomheder, fx. overnatningssteder, restaurationer og cafeer, cykeludlejninger mv.
- Seværdigheder og lokale oplevelsestilbud, fx museer, naturparker mv.
- Kommercielle virksomheder indenfor turisme og cykling, fx cykeludlejning, bagagetransport, pakkerejser for cykelturister, udbydere af apps til ruteplanlægning mv.

Det anbefales, at lokale aktører og turismeaktører bidrager til:

- **Promovering af netværket i kobling til lokale oplevelser og tilbud** i området, så der tiltrækkes flere cyklende gæster

- **Udvikling af nye oplevelser og services** på netværket, så den samlede oplevelse gøres mere attraktiv for cyklisterne

- **Lokal udbredelse og vedligeholdelse** af netværket, bl.a. ved at aktivere frivillige i lokalområderne

Find mere viden

Om det rekreative cykelnet

www.cykeloplevelser.dk

Dansk Kyst- og Naturturisme deler her aktuelle materialer og ressourcer om rekreativ cykling og cykelturisme, herunder en metodehåndbog for kvalificering af rekreative cykelnet i kommuner.

www.knudepunkter.dk

Dansk Cykelturisme deler her erfaringer fra projektet "Fremtidens rekreative netværk" og praktiske værktøjer til de kommuner, der skal i gang med cykelnettet.

Om rekreativ cykling og cykelturisme

www.cykelturisme.dk

Dansk Cykelturisme samler her nyeste viden om rekreativ cykling og cykelturisme.

www.vejdirektoratet.dk/cykelviden/vi-den/rekreativ-cykling-og-cykelturisme

Nationalt Videnscenter for Cykelfremme samler her viden om rekreativ cykling og cykelturisme og deler nyeste publikationer.

www.visitdenmark.dk/corporate/viden-center

Visit Denmark indsamler viden om cykelturister i Danmark og deres omsætning, bl.a. i rapporten "Cykelturisterne i Danmark 2022".

Kildehenvisninger

Forord:

- "Deklaration om øget samarbejde for at fremme cykling i Danmark", 2022

Side 6:

- "Cykelturisterne i Danmark", Visit Denmark 2022
- "Cykling i Danmark", Syddansk Universitet 2022
- "Danskernes Friluftsliv", Friluftsrådet 2017
- "Cykelturismebarometeret", Epinion og Dansk Cykelturisme, 2022
- "Transportøkonomiske enhedspriser", DTU 2022
- "Transportvaneundersøgelsen, Årsrapport 2023", DTU 2023

Side 9:

- "Numbered-node cycle network", Wikipedia, 2024
- "Recreational cycling in the Netherlands", Fietsplatform, 2023

Side 12:

- "Økonomi af fremtidens rekreative netværk", Dansk Cykelturisme, 2022, samt "Overslag over omkostninger til etablering af et rekreativt cykelknudepunkts-netværk", Niras, 2023
- Urban Creators' beregninger af samfundsøkonomisk effekt af øget fritidscykling pba. "Transportvaneundersøgelsen, Årsrapport 2023", DTU, 2023 og "Transportøkonomiske enhedspriser", DTU, 2022
- "Deklaration om øget samarbejde for at fremme cykling i Danmark", 2022

Foto: Goodwill Film

Danmarks Rekreative Cykelnet

På vej mod et landsdækkende net af lokale cykeloplevelser

Denne publikation er udgivet af Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Cykelturisme med bidrag fra Urban Creators, 2024

Publikationen er skrevet på baggrund af indsigter fra to projekter i 2020-2024, som har bidraget til at udvikle konceptet for det rekreative cykelnet i Danmark:

- **Bedre vilkår for cykelturismen i Danmark**
Projektansvarlig: Dansk Kyst- og Naturturisme
Finansieret af Erhvervsministeriet som led i udmøntningen af Aftale om sommerpakken af juni 2020
- **Fremtidens rekreative netværk**
Projektansvarlig: Dansk Cykelturisme
Finansieret af Friluftsrådets udlodningsmidler til Friluftsliv

Forsidefoto: Goodwill Film

Publikationen kan læses online her

www.knudepunkter.dk

www.cykeloplevelser.dk

DANSK
KYST & NATUR
TURISME

DANSK CYKELTURISME